

VERGİ SİYASƏTİNİN DAVAMLİ İQTİSADİ İNKİŞAFA TƏSİRİ VƏ QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

F.Ş. Hacıyev, E.Ə. Fəttahov

Azərbaycan Universiteti, Ceyhun Hacıbəyli, 71, Bakı, Azərbaycan
e-mail: fazilhaciye@yaho.com, emil.fattakh@gmail.com

Xülasə. Bu məqalədə vergi siyasətinin iqtisadi artıma təsir mexanizmlərini nəzəri ədəbiyyat əsasında təhlil edilmişdir. Vergi siyasəti fiskal siyasətin əsas alətlərindən biri kimi dövlətin iqtisadi sabitlik, artım, gəlir bölgüsündə və sosial rifaha çatmaqda mühüm rol oynayır. Vergilərin istehsal, investisiya, əmanət, məşğulluq və resurs bölgüsü üzərində yaratdığı təsirlər sistemli şəkildə izah edilmişdir.

Açar sözlər: Vergi siyasəti, iqtisadi təsirlər, iqtisadi artım, vergi mexanizmləri.

Giriş

Vergi siyasəti dövlətlərin qarşıya qoyduğu məqsədlərə çatmaq üçün hansı vergilərin, hansı dərəcələrlə və kimdən toplanacağını müəyyən etmək üçün tətbiq etdikləri təcrübələrdən ibarətdir. Bu siyasətlərin makroiqtisadi dəyişənlərə bir çox birbaşa və dolaylı təsirləri var. Fiskal siyasət aləti olan vergi siyasəti istehsal fəaliyyəti və yenidən bölüşdürmə funksiyası vasitəsilə gəlir bölgüsü vasitəsilə iqtisadi artım templərinə təsir göstərə bilər. Ümumi dövlət siyasətləri içərisində mühüm yer tutan vergi siyasətləri daim dəyişir. Bu həm inkişaf etmiş, həm də inkişaf etməkdə olan ölkələrə aiddir. Vergi siyasətlərində məqsədlərə nail olmaq üçün dəyişikliklərin edilməsi asanlıqla vergilərin çevik strukturundan irəli gəlir. Vergi dərəcələrinin artırılması və ya azaldılması, vergitutma bazalarının genişləndirilməsi imkanları vergilərə çevik struktur verir. Dövlət öz suveren gücünə arxalanaraq vergi ödəyicilərindən aldığı vergilərdə və vergi növlərində qanunlar çərçivəsində dəyişikliklər edə bilər. İqtisadi artımın artırılmasına yönəlmiş siyasət yürüdən dövlət vergilərin azaldılması siyasətini həyata keçirəcək. İnvestisiya və əmanətlərin artırılmasına yönəlmiş vergilərin azaldılması siyasəti istehsal vasitəsilə iqtisadi artımı stimullaşdıracaqdır. Bundan əlavə, gəlir bərabərsizliyini azaltmaq üçün siyasətlər həyata keçirildikdə, vergi siyasətləri təsirli bir vasitə kimi istifadə edilə bilər. Mütərəqqi vergitutma, minimum yaşayış minimumu, azadölmələr və istisnalar kimi təcrübələr vasitəsilə dövlət vergi ödəyicilərinin ödəmə qabiliyyətini müəyyən edərək və müvafiq olaraq vergi tutmaqla gəlir bərabərsizliyini azaltmağa çalışır. Vergilər və iqtisadi artım arasında əlaqə haqqında əhəmiyyətli ədəbiyyat mövcuddur. Vergilərin iqtisadi artıma təsiri həm ümumi vergi daxilolmaları, həm də vergi növləri baxımından araşdırılmışdır. Əks əlaqə ilə bağlı nisbətən az tədqiqat aparılmışdır. İqtisadi artımın ümumi vergi daxilolmalarına və ya vergi tərkibinə təsiri də ədəbiyyatda araşdırılmışdır. Bu iki dəyişən müqayisə edildikdə vergi tərkibinin nisbətən az

öyrənildiyini söyləmək olar. İqtisadi artım və vergi tərkibi arasındakı əlaqə artımın vergilərə təsiri və həmçinin vergitutmada ədalətlik prinsipi haqqında nəticə çıxarmağa imkan verir. Bu səbəbiyyət əlaqəsinin müəyyən edilməsi, iqtisadiyyat böyüdükcə fərdlərin hansı vergi yüklərinin artması/azalması, həmçinin vergi sisteminin ədalətli olması barədə nəticə çıxarmağa imkan verəcək. İqtisadi artımla ümumi vergi yükü artır. Gəlirlərin artması nəticəsində cəmiyyətdə hansı fərdlərin vergi yükündə dəyişiklik olduğunu başa düşmək vacibdir. Çünki yeni vəziyyət vergitutmada ədalətsiz nəticəyə gətirib çıxara bilər. Vergi daxilolmalarında birbaşa vergilərin yüksək, dolay vergilərin isə aşağı paya malik olduğu vergi sistemi daha ədalətli hesab edilir. Bu nəzəri cəhətdən ifadə edilmiş fərziyyə həm də praktiki baxımdan siyasətçilərin diqqət mərkəzindədir. Siyasətçilər birbaşa vergilərə qarşı ağır çəkili vergi tərkibi yaratmaqla ədalətli vergi sistemi yaratmağı hədəfləyirlər. Baxmayaraq ki, hər bir ölkə birbaşa vergilərə yönəlmiş vergi tərkibinə nail olmağa çalışsa da, bu yolda müxtəlif maneələr dayanır. Bu maneələrə qeyri-formal iqtisadiyyat, ölkənin vergi sistemi, ölkədəki ümumi yığım kəsiri, ölkə iqtisadiyyatının vəziyyəti, istehsalın sahə strukturu, vətəndaşların vergi məlumatlılığı, gəlir səviyyəsi kimi amillər daxildir. Buna görə də, hər bir ölkə istədiyi vaxt birbaşa vergilərə yönəlmiş, ədalətli hesab edilən vergi tərkibinə nail ola bilməz.

Ədəbiyyat icmalı. Bir çox inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatlarda geniş yayılmış vergidən yayınma, vergi müqaviməti və korrupsiya inkişaf fəaliyyətlərini maliyyələşdirmək üçün vergi gəlirlərinin səfərbər edilməsində mühüm problem olaraq qalır. Bu problemlər dövlət maliyyə sistemlərini zəiflədir, hökumətin imkanlarını məhdudlaşdırır və iqtisadi tərəqqini ləngidir. Hökumətlər ümumiyyətlə mövcud iqtisadi resurslardan vergilərin səmərəli şəkildə toplanmasına və bu gəlirlərin iş yerlərinin yaradılması, infrastrukturun inkişafı və təhlükəsizlik və hüquq-mühafizə də daxil olmaqla mühüm dövlət xidmətlərinin göstərilməsi kimi inkişafa yönəlmiş xərclərə ayrılmasına cavabdehdir. Bununla belə, vergi müqaviməti və zəif institusional çərçivələr çox vaxt gəlirlərin səfərbər edilməsi üzrə səylərin effektivliyinə xələl gətirir və uzunmüddətli inkişaf məqsədlərinə nail olmağa mane olur. Bir çox inkişaf etmiş iqtisadiyyatlarda korporativ vergi, əlavə dəyər vergisi və gömrük rüsumları kimi mənbələrdən vergi daxilolmaları iqtisadi sabitlik və davamlı artım üçün fundamental baza təşkil edir [1, s.125]. Bu gəlir axınları hökumətlərə dəyişən gəlir mənbələrindən asılılığını azaltmağa və məhsuldarlığı və innovasiyanı dəstəkləyən dövlət investisiyalarını maliyyələşdirməyə imkan verir. Bunun əksinə olaraq, inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatlar çox vaxt, xüsusilə qeyri-resurslara əsaslanan sektorlardan kifayət qədər vergi gəlirləri əldə etmək üçün mübarizə aparırlar. Nəticə etibarilə, hökumətlər fiskal kəsirləri azaltmaq və inkişafın maliyyələşdirilməsini artırmaq üçün vergi bazasının genişləndirilməsi, vergi inzibətçiliğinin

gücləndirilməsi və gəlir mənbələrinin şaxələndirilməsi zərurətini getdikcə daha çox vurğulayırlar. İqtisadi inkişaf sadəcə istehsalı genişləndirməkdən kənara çıxmaqla əhalinin ümumi sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına yönəlib. Bura həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, keyfiyyətli təhsil və səhiyyə xidmətlərinə çıxış imkanlarının artırılması, texnoloji tərəqqinin təşviqi və sahibkarlığın təşviqi daxildir. İqtisadi fəaliyyətlərdən, o cümlədən ticarət və istehsaldan əldə edilən gəlir təkmil nəqliyyat şəbəkələri, kanalizasiya sistemləri və ictimai xidmətlər vasitəsilə cəmiyyətə fayda gətirən infrastruktur layihələrinə yenidən investisiya edilə bilər. Bu cür investisiyalar məhsuldarlığı artırmaq və davamlı iqtisadi transformasiyanı dəstəkləməklə uzunmüddətli artım üçün əlverişli şərait yaradır. Ümumi daxili məhsulla ölçülən iqtisadi artım iqtisadiyyatda əmtəə və xidmətlərin ümumi istehsalının artımını əks etdirir. Bununla belə, istehsalın artması avtomatik olaraq yaşayış səviyyəsinin və sosial rifahın yaxşılaşmasına çevrilmir [5]. Qısa və ortamüddətli perspektivdə iqtisadiyyatlar müsbət artım templərini qeyd edə bilsə də, əhalinin böyük təbəqələri yoxsulluqdan, işsizlikdən və ya əsas xidmətlərə məhdud çıxışdan əziyyət çəkməyə davam edə bilər. Nəticə etibarilə, iqtisadi inkişaf, böyümə nəticələrinin həyat keyfiyyətində nəzərəcarpacaq yaxşılaşmaya çevrilməsini təmin etmək üçün sosial infraqurkura və institusional potensiala düşünülmüş investisiyalar tələb edir. İqtisadi artım və iqtisadi inkişaf anlayışları tez-tez bir-birini əvəz edərkən istifadə olunsa da, yalnız məhsula əsaslanan göstəricilərə əsaslanmaq sosial tərəqqi haqqında yanlış nəticələrə gətirib çıxara bilər. Təkcə artım gəlir bərabərsizliyinə, qeyri-rəsmi iqtisadi fəaliyyətə və əsas xidmətlərə çıxışda bərabərsizliklərə göz yuma bilər. Buna görə də ənənəvi iqtisadi tədbirləri tamamlamaq üçün daha geniş inkişaf göstəricilərinə artan əhəmiyyət verilir. Təhsil, səhiyyə nəticələri və gözlənilən ömür uzunluğu daxil olmaqla kompozit indekslər insan kapitalının formalaşmasına və uzunmüddətli məhsuldarlığa birbaşa təsir göstərən tədbirləri tutmaqla inkişaf performansının daha əhatəli qiymətləndirilməsini təmin edir. İqtisadi, sosial və institusional amilləri birləşdirən bu çoxölçülü yanaşmalar inkişaf nəticələrinin daha dəqiq mənzərəsini təqdim edir. Bu yanaşmalar fiskal siyasətin, o cümlədən effektiv vergi gəlirlərinin səfərbər edilməsinin insanların rifahını və iqtisadi genişlənməni prioritetləşdirən inklüziv artım strategiyaları ilə uyğunlaşdırılmasının vacibliyini vurğulayır. Bu kontekstdə vergi sistemlərinin gücləndirilməsi təkcə fiskal imperativ deyil, həm də davamlı inkişafın mühüm komponentidir. Çünki bu, hökumətlərə ictimai malları maliyyələşdirməyə, bərabərsizliyi azaltmağa və uzunmüddətli iqtisadi dayanıqlığı təşviq etməyə imkan verir.

Vergilər iqtisadi mahiyyətində, tutulma üsuluna və təsir etdiyi subyektlərə görə müxtəlif növlərə bölünür. Əsas bölgü birbaşa və dolaylı vergilər arasında aparılır. Birbaşa vergilər vergi ödəyicisinin gəliri və ya əmlakı üzərindən birbaşa tutulur və vergi yükü başqa şəxsə ötürülmür.

Bu qrupa gəlir vergisi, mənfəət vergisi, əmlak vergisi və torpaq vergisi daxildir. Dolayı vergilər isə mal və xidmətlərin qiymətinə əlavə olunaraq istehlakçı tərəfindən ödənilir və vergi yükü dolayı yolla ötürülür. Əlavə dəyər vergisi, aksiz vergisi və gömrük rüsumları dolayı vergilərə aiddir. Vergilər mərkəzi və yerli vergilər kimi təsnif edilir. Mərkəzi vergilər dövlət büdcəsinə, yerli vergilər isə bələdiyyə büdcələrinə yönəldilir. Vergilər həmçinin progressiv, proporsional və regressiv olmaqla dərəcələrinə görə fərqləndirilir. Bu təsnifat vergi sisteminin sosial və iqtisadi təsirini müəyyən edən əsas amillərdən biridir [2].

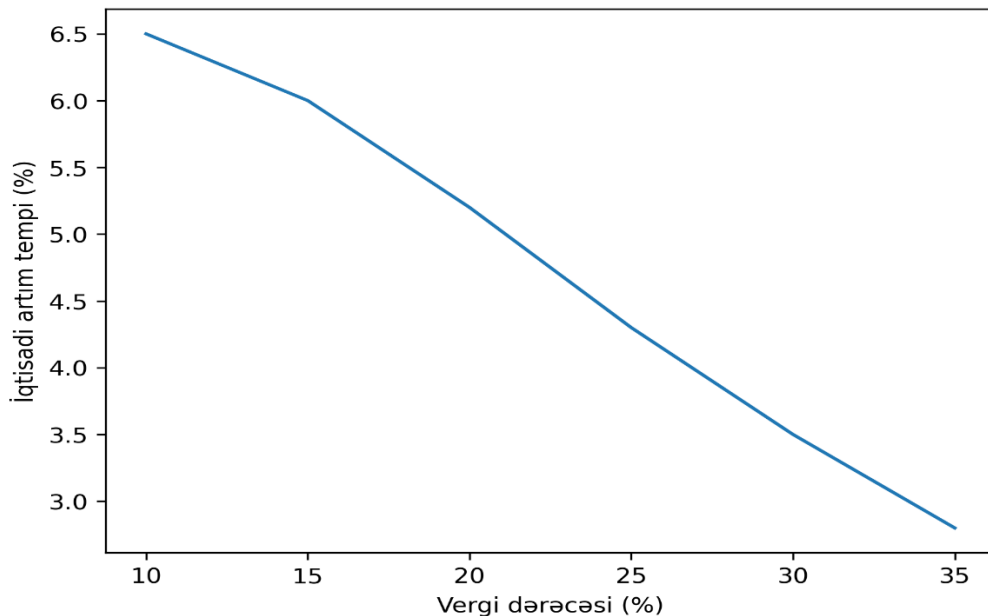
Vergi siyasəti fiskal siyasətin mühüm tərkib hissəsidir. Tarix boyu vergilər dövlətin funksiyaları çərçivəsində müxtəlif məqsədlərə xidmət etmiş və müxtəlif alətlər kimi istifadə edilmişdir. İstənilən ictimai alətin məqsədi, şübhəsiz ki, dövlətin əsas vəzifələrini yerinə yetirməkdir. Bu mənada dövlət öz suveren gücünə arxalanaraq müxtəlif siyasətlər vasitəsilə istifadə etdiyi vergilərə müxtəlif məqsədlər təyin edə bilər. Digər dövlət siyasətləri kimi, vergi siyasəti və onların nəticəsində yaranan vergilər də dövlətin üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməyə xidmət edir. İqtisadi məqsədlərə nail olmaq üçün istifadə edilən ən mühüm vergi siyasəti vasitəsi vergi güzəştləridir. Bu təşviqlər iqtisadiyyatı hər cəhətdən yüngülləşdirməyi hədəfləyir. İqtisadi məqsədlər çox müxtəlif ola bilər. Bu məqsədlərdən bəzilərinə aşağıdakılar daxildir: iqtisadi sabitliyin təmin edilməsi və saxlanılması; iqtisadi sabitlik qiymət sabitliyi, tam məşğulluq və xarici iqtisadi tarazlıq vasitəsilə əldə edilir.

Hökumətlər tsiklik daralma və genişlənmə dövrlərində həyata keçirilən vergi siyasəti vasitəsilə iqtisadi sabitliyi təmin etməyi hədəfləyirlər. Əsas yanaşma inflyasiya dövründə qiymət sabitliyinə olan qısamüddətli tələbi cilovlamaq üçün vergiləri artırmaqla daralma siyasətini həyata keçirməkdir. İstehsalı artırmaq üçün uzunmüddətli həvəsləndirici vergi siyasətlərindən tez-tez istifadə olunur. Məşğulluğun az olduğu dövrlərdə iqtisadiyyatda tələbi artıran vergi siyasətlərinə üstünlük verilir. İnvestorları həvəsləndirmək üçün vergi dərəcələri aşağı salınır və güzəştlərin və güzəştlərin əhatə dairəsi genişləndirilə bilər. Xarici iqtisadi tarazlığın əldə olunmasında vergi siyasəti də təsirli rol oynayır. Yüksək ixrac həcmində və valyuta gəlirlərinə nail olmaq üçün beynəlxalq arenada rəqabət qabiliyyətinə malik olmaq lazımdır [4]. Bu rəqabətə davamlılığa aparan yol qabaqcıl texnologiyadan və ucuz, keyfiyyətli istehsaldan keçir. Ona görə də vergi siyasətində xərclərin azaldılması tədbirləri olmalıdır. Bunun üçün effektiv vasitə kimi vergi güzəştlərindən istifadə edilir.

Əmanətlərin artırılması; Əmanət xüsusilə inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Büdcənin istehlakdan sonra qalan hissəsini firavan vaxtlarda saxlamaq iqtisadiyyatın çətin dövrlərdə daha az təsirlənməsinə kömək edəcək. Bu qənaətlər müxtəlif maliyyələşdirmə üsulları ilə bazara və investora yönəldildikdə, iqtisadiyyata həyat xətti

təmin ediləcək. Ədəbiyyatda vergilərin əmanətlərə təsiri ilə bağlı iki fərqli nəzəriyyə mövcuddur. Birincisi, Mütləq Gəlir Nəzəriyyəsi var. Keynsin nəzəriyyəsinə görə, gəlir səviyyəsi artdıqca orta və marjinal istehlak meyli azalacaqdır. Bu hallarda gəlir vergisinin artırılması əmanətlərin azalmasına səbəb olacaqdır. Yüksək gəlir qrupunun üzvlərinin aşağı gəlirli qrupa nisbətən istehlaka marjinal meyli daha aşağıdır. Bu qrup qənaət etmək üçün daha yüksək marjinal meylə malikdir. Buna görə də, Mütləq gəlir nəzəriyyəsinə görə, yüksək gəlirlilər üçün mütərəqqi gəlir vergisinin artırılması şəxsi əmanətlərə daha çox mənfi təsir göstərəcəkdir. Əmanətlərin azalmasının mənfi təsiri uzunmüddətli perspektivdə artan vergi dərəcələrinin müsbət təsirindən üstün olacaqdır [5]. Fərdlər gəlirlərini müəyyən amillərə əsaslanaraq istehlak və əmanətlər arasında bölüşdürürlər. Bu amillərə onların gəlirlərinin ümumi gəlirdə nisbi payı, gələcəklə bağlı gözləntiləri, gəlir artımı gözləntiləri və faiz dərəcələri daxildir. Odur ki, əmanət dərəcələrini müəyyən edərkən gəlirdən asılı olmayan xarici amilləri də nəzərə alırlar. Yüksək gəlir qrupuna daxil olanlar üçün bu amillər nəzərə alındıqda gəlir vergisinin artırılmasının mütləq şəkildə yığımları azaldacağını söyləmək olmaz. Sənayeləri inkişaf mərhələsində qorumaq; Yeni yaradılmış sənayelər bazarda ayaqda qalmaq üçün inkişaf mərhələlərində müəyyən imtiyazlara ehtiyac duyurlar. Xüsusilə, yüksək vahid qiymətləri və ya əlverişsiz bölgədə qurulması bu sənayelərin rəqabətdən qorunmasını zəruri edir [7,s.33].

Qrafik 1. Vergi dərəcəsi və iqtisadi artım tempi arasında əlaqə

Mənbə: Araşdırma nəticəsində müəllifin özü tərəfindən hazırlanmışdır

Bu qrafik vergi dərəcələri ilə iqtisadi artım tempi arasındakı əlaqəni nümayiş etdirir. Şərti (nümünəvi) məlumatlar əsasında qurulan qrafik göstərir ki, vergi dərəcələri artdıqca iqtisadi artım tempində azalma meyli müşahidə olunur. Bu, iqtisadi nəzəriyyədə geniş müzakirə edilən

məsələdir və yüksək vergi yükünün investisiya, istehlak və istehsal motivasiyasını zəiflədə bilməsi ilə izah olunur. Eyni zamanda, optimal vergi səviyyəsinin saxlanılması dövlət gəlirlərinin artırılması ilə iqtisadi fəallığın qorunması arasında balans yaratmağa imkan verir [3].

Cədvəl 1. Vergitutmanın iqtisadi təsirləri

Vergitutmanın əsas istiqaməti	Alt təsir sahəsi	Təsirin məzmunu
Vergitutmanın istehsala təsiri	İşləmək və qənaət etmək imkanına təsir	Vergi yükü fərdlərin gəlir səviyyəsini dəyişərək onların işləmək və gəlirin bir hissəsini yığmaq imkanlarını məhdudlaşdırır və ya stimullaşdırır bilər
	İşləmək, qənaət etmək və investisiya etmək istəyi	Yüksək vergilər əmək təklifini, qənaət və investisiya meylini azalda, aşağı və optimal vergilər isə iqtisadi fəallığı artırır bilər
	Resursların bölgüsünə təsir	Vergilər istehsal amillərinin hansı sahələrə yönəlcəyinə təsir edərək resurs bölgüsünü dəyişdirir
Vergitutmanın bölgüyə təsiri	Regressiv vergitutmanın bölgüyə təsiri	Aşağı gəlirli qrupların üzərinə nisbətən daha ağır vergi yükü düşür və gəlir bərabərsizliyi artırı bilər
	Proporsional vergitutmanın bölgüyə təsiri	Bütün gəlir qrupları eyni vergi dərəcəsi ödədiyi üçün gəlir bölgüsündə neytral təsir yaradır
	Proqressiv vergitutmanın bölgüyə təsiri	Yüksək gəlirli qrupların daha yüksək vergi ödəməsi gəlir bərabərsizliyinin azaldılmasına xidmət edir
Vergitutmanın digər təsirləri	Məşğulluğa təsir	Vergi dərəcələri işçi qüvvəsinə tələbi və işsizlik səviyyəsini dolaylı yolla təsir edə bilər
	Tənzimləyici təsir	Vergilər dövlətin iqtisadi fəaliyyətləri istiqamətləndirməsi və müəyyən sahələri təşviq və ya məhdudlaşdırması üçün alət rolunu oynayır
	Qiymət sabitliyinə təsir	Vergilər istehsal xərclərinə təsir edərək qiymət səviyyəsinə və inflyasiyaya təsir göstərə bilər

Mənbə: Araşdırma nəticəsində müəllifin özü tərəfindən hazırlanmışdır

Fiskal siyasətlər, xüsusilə vergilər, resursların səfərbər edilməsi, gəlir fərqlərinin azaldılması, sosial rifahın yüksəldilməsi və inflyasiyanın sabitləşdirilməsi üçün əsas alətlər rolunu oynayır. Tarixən klassik iqtisadçılar vergiyə yalnız dövlət gəlirlərinin yaradılması vasitəsi kimi baxırdılar. Bununla belə, müasir iqtisadi perspektivlər vergiləri istehlaka, istehsala və sərvət bölgüsünə təsir alətləri kimi tanıyır. Düzgün idarə olunan vergitutma resursların bölüşdürülməsinə, gəlirlərin yaradılmasına, əmanətlərə, investisiyalara, iqtisadi artıma və qiymət sabitliyinə kömək edə bilər [6,s.51].

Nəticə

Aparılan təhlil göstərir ki, vergi siyasəti iqtisadi artımın səviyyəsinə və keyfiyyətinə birbaşa və dolayı yolla təsir edən əsas dövlət alətlərindən biridir. Vergi dərəcələrinin səviyyəsi, vergi tərkibi və tətbiq olunan güzəştlər investisiya qərarlarını, istehsal həcmi və istehlak davranışlarını formalaşdırır. Optimal şəkildə qurulmuş vergi sistemi dövlət gəlirlərini artırmaqla yanaşı, iqtisadi fəallığı zəiflətmədən artımı dəstəkləyə bilər. Birbaşa vergilərin payının yüksək olduğu vergi strukturu gəlir bölgüsündə ədalətin təmin edilməsinə töhfə verir, dolayı vergilərin üstünlük təşkil etdiyi sistemlər isə aşağı gəlirli qruplar üçün əlavə yük yarada bilər. İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə vergi bazasının məhdudluğu, qeyri-rəsmi iqtisadiyyatın genişliyi və institusional zəifliklər vergi siyasətinin effektivliyini azaldan əsas amillərdir. Bu səbəbdən vergi inzibətçiliğinin gücləndirilməsi, vergi məlumatlılığının artırılması və şəffaflığın təmin edilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Nəticə olaraq, vergi siyasəti yalnız büdcə gəlirlərinin formalaşdırılması vasitəsi deyil, həm də davamlı iqtisadi artımın, sosial rifahın və inklüziv inkişafın təmin edilməsində həlledici rol oynayan strateji mexanizm kimi qiymətləndirilməlidir.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Adudu S. A., & Ojonye M. S., (2015), The impact of tax policy on economic growth in Nigeria, *Journal of Economics and Sustainable Development*, 6(8), 124-129.
2. Arnold J. M., Brys B., Heady C., Johansson Å., Schweltnus C., & Vartia L., (2011), Tax policy for economic recovery and growth, *The economic journal*, 121(550), F59-F80.
3. Challoumis C., (2024), Understanding The Cycle Of Money-Its Impact On Tax Policy And Economic Growth, *SSRN Electronic Journal*.
4. Gashi B., Asllani G., & Boqolli L., (2018), The effect of tax structure in economic growth.
5. Macek R., (2014), The impact of taxation on economic growth: Case study of OECD countries, *Review of economic perspectives*, 14(4), 309.
6. Ogbonna G. N., & Appah E., (2016), Effect of tax administration and revenue on economic growth in Nigeria. *Research journal of finance and accounting*, 7(13), 49-58.
7. Ojong C. M., Anthony O., & Arikpo O. F., (2016), The impact of tax revenue on economic growth: Evidence from Nigeria, *IOSR Journal of economics and finance*, 7(1), 32-38.

ISSUES OF THE IMPACT OF TAX POLICY ON ECONOMIC GROWTH**F.Sh. Hajiyev, E.A. Fattahov**

Azerbaijan University, Jeyhun Hajibeyli, 71, Baku, Azerbaijan

Abstract. This article analyzes the mechanisms of tax policy's impact on economic growth based on theoretical literature. Tax policy, as one of the main instruments of fiscal policy, plays an important role in achieving economic stability, growth, income distribution and social welfare of the state. The effects of taxes on production, investment, savings, employment and resource allocation are systematically explained.

Keywords: Tax policy, economic effects, economic growth, tax mechanisms.